

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา (variables)

ตัวแปรต้น (independent variables) ได้แก่

- สถานที่ปฏิบัติงาน
- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- หน้าที่
- สังกัด

ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่

ค่านิยมตามทฤษฎีของ สแปรงเจอร์ แยกเป็น 6 ประเภท คือ

- ด้านวิชาการ
- ด้านเศรษฐกิจ
- ด้านสุนทรียภาพ
- ด้านสังคม
- ด้านการเมือง
- ด้านศาสนา

ประชากร

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาเอกชน และสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กลุ่มตัวอย่าง และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 400 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรทฤษฎีลิมิตกลาง (central limit theorem) (สมบูรณ์ สุริยวงศ์, สมจิตรา เรืองศรี และเพ็ญศรี เศรษฐวงศ์, 2542) ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยแบ่งสัดส่วนตามภูมิภาคเป็น 5 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร แล้วเลือกตามสังกัด ได้แก่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาเอกชน และสังกัดสำนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิภาคและสังกัด

ภูมิภาค	สพฐ.	เอกชน	อปท.	รวม
ภาคกลาง	76	16	33	125
ภาคเหนือ	34	13	28	75
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	34	26	40	100
ภาคใต้	43	14	18	75
กทม.	9	11	5	25
รวม	196	80	124	400

จากตาราง 6 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมากที่สุด รองลงไป คือ สังกัดสำนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดค่านิยมที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามทฤษฎีค่านิยมของสแปรงเจอร์ (Sprangler) และศึกษาแนวของแบบทดสอบวัดค่านิยม Study of Values ของ อัลพอร์ด และคณะ (ศิริพงษ์ เสาภายน, 2536; วีรวัฒน์ คนกาญจน์, 2537; เพชรชัย แก้วสุวรรณ, 2537; สุทิน พิทักษ์นรชน, 2537 และสมปอง อมรสิทธิวงศ์, 2538) ประกอบด้วยค่านิยมตามแนวคิดของสแปรงเจอร์ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสุนทรียภาพ ด้านสังคม ด้านการเมือง และด้านศาสนา แบบทดสอบชุดนี้ ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 มีคำถาม 30 ข้อ แต่ละข้อมี 2 ตัวเลือก รวม 60 ตัวเลือก

ตอนที่ 2 มีคำถาม 15 ข้อ แต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก รวม 60 ตัวเลือก

รวม 2 ตอน มี 120 ข้อเลือก โดยค่านิยมทั้ง 6 ด้าน จะกระจายอยู่ทั่ว ๆ ไป ด้านละ 20 ตัวเลือก ดังตัวอย่าง

ตอนที่ 1

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยข้อความให้เลือกตอบ 2 คำตอบ
2. ท่านสามารถเลือกตอบโดยแสดงความชอบมากหรือน้อยตามความคิดเห็นของท่าน ดังตัวอย่าง

(0) มนุษย์เกิดมาเพราะ.....

ก. เพื่อดำรงเผ่าพันธุ์ตามธรรมชาติ

ข. ยังไม่พ้นการเวียนว่ายตายเกิด

ก						ข
○						○

การตอบของท่านจะเป็นไปตามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

ก ข

③	①	หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อ ก. และไม่เห็นด้วยกับข้อ ข.
①	③	หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อ ข. และไม่เห็นด้วยกับข้อ ก.
②	①	หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อ ก. มากกว่าข้อ ข. เล็กน้อย
①	②	หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อ ข. มากกว่าข้อ ก. เล็กน้อย

3. อย่าใช้เวลาทำข้อใดข้อหนึ่งนานเกินไป
4. ควรตอบให้ครบทุกข้อ

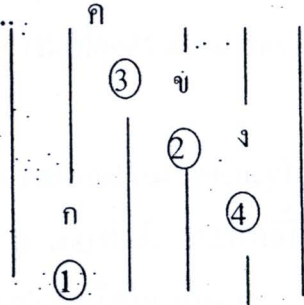
ตอนที่ 2

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยข้อความให้ท่านเลือก 4 คำตอบ
2. ท่านสามารถเลือกตอบโดยแสดงความชอบมากหรือน้อยเรียงลำดับตามความคิดเห็นของท่าน โดยคำตอบที่ชอบมากที่สุดให้ 4 คะแนน รองลงมา ให้ 3, 2 และชอบน้อยที่สุดให้ 1 คะแนน ตามลำดับ ดังตัวอย่าง

(0) ถ้าท่านมีเวลาว่าง และมีเงินเพียงพอ ท่านจะ.....

- ก. สะสมงานและสลักหรือภาพวาดมีค่า
- ข. ตั้งศูนย์ดูแลเด็กเล็กในชุมชน
- ค. สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ง. เข้าหุ้นตั้งบริษัทการค้า

จากตัวอย่างหมายความว่า ท่านชอบคำตอบ ข้อ ง. มากที่สุด รองลงมา คือ ค. ข. และ ก. ตามลำดับ

การตรวจให้คะแนน

ตอนที่ 1

เส้นตรงทั้งหมดมี 6 เส้น ถ้าผู้ตอบเลือกข้อใดระหว่าง (ก) หรือ (ข) ที่กำหนดบนเส้น 6 เส้น แสดงว่ามีค่านิยมในด้านนั้น เรียงตามลำดับ คือ TEASPR ดังนั้นจากตัวอย่างนี้

ถ้ากาในเส้น (ก) แสดงว่า มีค่านิยมด้านทฤษฎี

ถ้ากาในเส้น (ข) แสดงว่า มีค่านิยมด้านศาสนา

ตอนที่ 2

เส้นตรงทั้ง 4 เส้น แสดงค่านิยม 6 ด้าน ตามตัวอย่าง แสดงว่า ผู้ตอบชอบ ง มากที่สุด รองลงไป คือ ค ข และ ก ตามลำดับ

ค	หมายถึง	ค่านิยมด้านการเมือง
ก	หมายถึง	ค่านิยมด้านสุนทรียภาพ
ข	หมายถึง	ค่านิยมด้านสังคม
ง	หมายถึง	ค่านิยมด้านเศรษฐกิจ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

หลังจากที่ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือทั้ง 2 ชุด ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คนแล้ว จึงนำมาหาคุณภาพของเครื่องมือ คือ การตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) และค่าความเชื่อมั่น (reliability) ผลการตรวจสอบ มีดังนี้

1. การตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงภายในของแบบทดสอบ (internal consistency) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน (intercorrelation coefficient) ค่าสัมประสิทธิ์นี้ ถ้ามีค่าเป็น 0 แสดงว่า ค่านิยมแต่ละด้าน ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย และถ้ามีค่าเป็นลบ แสดงว่า ค่านิยมแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันในทางตรงกันข้าม ผลการทดสอบดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของแบบวัดค่านิยมทั้ง 6 ด้าน

ค่านิยม	เศรษฐกิจ	สุนทรียภาพ	สังคม	การเมือง	ศาสนา
วิชาการ	-.012	-.092	-.275**	-.315**	-.168**
เศรษฐกิจ		-.109*	-.422**	-.107*	-.455**
สุนทรียภาพ			-.026	-.487**	-.088
สังคม				-.093	.075
การเมือง					-.331**

* $p < 0.05$

** $p < 0.01$

จากตาราง 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของแบบทดสอบวัดค่านิยมทั้ง 6 ด้าน มีค่าตั้งแต่ -0.487 ถึง $.075$ แสดงว่า ค่านิยมทั้ง 6 ด้าน ไม่มีความสัมพันธ์กัน และบางค่านิยมมีความสัมพันธ์กันทางลบ ซึ่งหมายความว่า ค่านิยมทั้ง 6 ด้านต่างเป็นอิสระจากกัน และต่างก็วัดค่านิยมแต่ละด้านไม่ซ้ำซ้อนกัน

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดค่านิยมทั้ง 6 ด้าน

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดค่านิยมนั้น ใช้วิธี Split-halves และวิธี α -Coefficient ของ Cronbach ผลปรากฏดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละด้าน ใช้วิธี Split-halves และวิธี

α -Coefficient ของ Cronbach

ค่านิยม	จำนวนข้อ	Split-halves	α -Coefficient
วิชาการ	19	.608	.668
เศรษฐกิจ	20	.572	.736
สุนทรียภาพ	20	.503	.679
สังคม	21	.394	.515
การเมือง	20	.795	.826
ศาสนา	20	.648	.770

จากตาราง 8 แสดงว่าแบบวัดค่านิยมใน 2 แบบ มีข้อสังเกตว่า การหาค่าความเชื่อมั่นแบบแบ่งครึ่ง ค่าความเชื่อมั่นจะต่ำกว่าการหาแบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา อย่างไรก็ตามยังสามารถสรุปได้ว่า ค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์เชื่อถือได้

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในเขต กรุงเทพมหานคร
2. ในส่วนภูมิภาค ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบทดสอบไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษา เพื่อส่งแบบทดสอบไปให้กลุ่มตัวอย่างทดสอบ และขอรับกลับคืนด้วยตนเอง
3. เมื่อกำหนดระยะเวลาหนึ่งแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล ก่อนนำไปวิเคราะห์ผล

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละด้าน ใช้วิธี Split-halves และวิธี α -Coefficient ของ Cronbach
2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน ระหว่างค่านิยมแต่ละด้าน ใช้วิธี Pearson Product Moment
3. หาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่านิยมทั้ง 6 ด้าน
4. การตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของค่านิยมทั้ง 6 ด้าน ของกลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิหลังต่างกัน ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one way analysis of variance) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ เมื่อค่า f มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ Scheffe's test และใช้ t test เพื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ต่างกัน 2 กลุ่ม